8 ශ්‍රේණිය

සතිය	ශ්‍රේණිය	නිපුණතාව	පාඩම	ඉගෙනුම් පල	විෂය අන්තර්ගතය	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
1	7 ශ්‍රේණිය	බෞද්ධ සාරධර්ම අගය කරමින් පිළිපදියි.	9 ආජීව අෂ්ටමක ශීලයෙන් දිවි සරුකර ගනිමු.	• ආජීවක අෂ්ටමක ශීලය, පංචශීල ප්‍රතිපත්තියෙන් වෙනස්වන ආකාරය ප්‍රකාශ කරයි. • ආජීවක අෂ්ටමක ශීලය ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයට වඩාත් හේතුකාරක වන බව පිළිගනියි. • සිල් සුරකිමින් නිවැරදි දිවිපෙවතක් ගත කරයි.	ආජීවක අෂ්ටමක ශීලය හඳුන්වා එයින් ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය ඇති කරන ආකාරය විස්තර කරයි.	2
2			10 ගුරු සිත සනසවා අකුරු උගනිමු සොඳවා	• සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ ගුරු- ශිෂ්‍ය යුතුකම් පැහැදිලි කරයි. • ගුරුභවතුන්ගේ ගුණ හැඳින ගෞරවයෙන් කටයුතු කළ යුතු බැව් පෙන්වා දෙයි. • '' ගුරු ගෞරවයෙන් යුතුව කටයුතු කිරීමේ වැදගත්කම යන මැයෙන් කතාවකට උචිත සැලසුම සකස් කරයි. • ශිෂ්‍යයෙක් ලෙස ගුරුවරයාට තම යුතුකම් මැනවින් ඉටු කරයි.	ගුරුවරුන්ගේ ගුණ හැඳින ගුරු ගෞරවය රැකෙන පරිදි කටයුතු කරන අයුරු විස්තර කිරීම (සිගාලෝවාද සූත්‍රය)	2
3		සුසමාහිත සමබර පෞරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීමට කටයුතු කරයි.	11 ආදර්ශවත් නායකත්වය	• නායකයකුගේ වගකීම හා වගවීම පැහැදිලි කරයි. • තම පෞරුෂය ගොඩනගා ගැනීමට වගකීම හා වගවීම හේතු වන බව පිළිගනියි. • නායකත්ව ලක්ෂණ ලැයිස්තු ගත කරයි. • නායකත්වයට ගරු කරයි. • නායකයකු ලෙස කටයුතු කරයි.	නායකත්ව ලක්ෂණ (අපණ්ණක ජාතකය)	2
4			12 සැනසුම ගෙන එන ඉවසීම	• ඉවසීමේ ගුණාංග පැහැදිලි කරයි. • අවස්ථානුකූල ව ඉවසීම ප්‍රගුණ කළ යුතු බව පෙන්වා දෙයි. • ඉවසීමේ ආනිශංස හා නොඉවසීමේ ආදීනව ලැයිස්තු ගත කරයි. • දෛනික ජීවිතයේ වැඩ කටයුතුවලදී ඉවසීමෙන් කටයුතු කරයි.	ඉවසීම (ඉවසන්නෙකු තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග, ඉවසීම ප්‍රගුණ කළ යුතු අවස්ථා, නොඉවසීමෙන් ලැබෙන අයහපත් ප්‍රතිඵල, ඉවසීමෙන් ලැබෙන යහපත් ප්‍රතිඵල)	2

5		බුදුදහමට අනුව ජීවිතය හා ලෝකය හැඳිනගෙන ප්‍රඥාවන්ත ජීවිතයක් ගත කරයි.	16 චතුරාර්ය සත්‍යය	• චතුරාර්ය සත්‍ය නිවැරදි ව නම් කරයි. • දුක පිළිබඳ අර්ථකථනය කර ගැනීමට චතුරාර්ය සත්‍ය මග පෙන්වන බව පිළිගනියි. • චතුරාර්ය සත්‍ය ගැලීම් සටහනකින් නිරූපණය කොට දක්වයි. • ගැටලු හඳුනාගෙන ඒවා විසදාගැනීමට කටයුතු කරයි.	චතුරාර්ය සත්‍යය පිළිබඳ මූලික හැඳින්වීම	2 2
6		ජීව අජීව පරිසරයට හිතකාමීව හැසිරෙයි.	17 වළකිමු වරදින් උපමා කොට තමන්	• වේළුද්වාර සූත්‍රයේ දැක්වෙන අත්තූපනායික ධර්මය පැහැදිලි කරයි. • තමා උපමා කොට කටයුතු කළයුතු බව පිළිගනියි.	අත්තූපනායික ධර්ම පර්යාය (වේළුද්වාර සූත්‍රයේ නිදාන කථාව ඇසුරෙන්) අධිපති ධර්ම	2
7		ශාසන ඉතිහාසය හා ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ උරුමය හැඳින එම උරුමය රැකගැනීමට ක්‍රියාකරයි.	19 මහින්දාගමනය	• මහින්දාගමනයෙන් ලත් දායාද මොනවා දැයි පැහැදිලි කරයි. • ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට උරුම වූ එම දායාද සංරක්ෂණය කළ යුතු බව පිළිගනියි. • මහින්දාගමනයෙන් ලත් දායාද පිළිබඳ පොතක් නිර්මාණය කරයි. • ශාසනික හා සංස්කෘතික දායාද ආරක්ෂා කරයි.	මහින්දාගමනයෙන් ශ්‍රී ලාංකේය දායාද පිළිබඳ සරල හැඳින්වීමක් (බුදුදහම, බෞද්ධ සිද්ධස්ථානයක අංග, භික්ෂු භික්ෂුණී පැවිද්ද, කලා ශිල්ප, සාහිත්‍ය)	2
8		නිර්වාණය අරමුණු කොට ගෙන ආර්ය මාර්ගයේ ගමන් කරයි.	21 දෙලෝ වැඩ සාධන පින් කිරියවත්	• පුණ්‍ය ක්‍රියා නම් කරයි. • පින්කම්හි අගය දැන එහි නියැලෙයි. • තුන් පුණ්‍ය ක්‍රියා, දස පුණ්‍ය ක්‍රියා සහ දොළොස් පුණ්‍ය ක්‍රියා වෙන් වෙන්ව ලැයිස්තුගත කරයි. • ආදර්ශවත් පුණ්‍යකාමී දිවියක් ගත කරයි.	පුණ්‍ය ක්‍රියා (කාව්‍යශේඛරය)	2
9	8 ශ්‍රේණිය	තෙරුවන් ගුණ හැඳින චරිතායනය කරයි.	2 බොදු සිරිත් පිළිපැද වෙමු අපි සොඳුරු දරුවන්	• බුදු සිරිතෙන් ප්‍රකට වන සමාජ ආචාර ධර්ම පැහැදිලි කරයි. • සමාජයේ යහපැවැත්මට ආචාර ධර්ම හේතු වන බව පිළිගනියි. • සමාජ ආචාර ධර්ම ලැයිස්තු ගත කරයි. • සමාජ ආචාර ධර්ම අනුගමනය කරයි.	බුද්ධ චරිතයෙන් ප්‍රකට වන සමාජ ආචාර ධර්ම (ආගන්තුක සත්කාරය, අනතිමානී බව, අල්පශබ්දතාව, සුහදශීලි කතාබහ, මහජන මතයට කන්දීම)	2
10			3 ධර්ම රත්නයේ ගුණ	• ධර්ම රත්නයේ ගුණ අනුපිළිවෙළින් පැහැදිලි කරයි. • දහම් ගුණ ජීවමාන බව පිළිගනියි. • විචාරශීලී ව කටයුතු කරයි. • ධර්මානුකූලව ජීවත් වෙයි.	ධර්ම රත්නයේ ගුණ	2

11		ජීවන රටාව හැඩගස්වා ගැනීමට බෞද්ධ ඉගැන්වීම් හා ශ්‍රාවක ශ්‍රාවිකා චරිත උපයෝග කර ගනියි.	5 බුදුගුණ සිහිකර බවුන් වඩමු	• බුදුගුණ භාවනාවේ යෙදෙන අයුරු තම වචනයෙන් පවසයි. • බුදුගුණ භාවනාවෙහි ආනිශංස රැසක් ඇති බව පිළිගනියි. • දෛනිකව නිවැරදි ව බුදුගුණ භාවනාවේ යෙදෙයි.	බුද්ධානුස්සති භාවනාව	2
12			7 පමාබවෙන් මිදුණු කෙනෙක් මුළු ලෝකයම එළිය කරයි.	• ධම්ම පද ගාථා දෙකෙහි සරල අරුත පවසයි. • වැරදි කළ අයකුට වුවද කළ වරද තේරුම් ගෙන යහපතෙහි පිහිටා නිවරදි පුද්ගලයකු විය හැකි බව පිළිගනියි. • ධම්ම පද ගාථා දෙක නිවැරදි ව මතකයෙන් සජ්ඣායනය කරයි. • කරන ක්‍රියාවට පෙර එහි ප්‍රතිඵල පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙයි.	යෝච පුබ්බේ පමජ්ජිත්වා සහ යස්ස කම්මං කථං පාපං යන ධම්මපද ගාථා දෙක	2
13			8 සඟරුවනට අනුව හුරුපුරුදු වෙමු සුසිරිත්	• ''සේඛියා ධර්ම'' යන්න පැහැදිලි කරයි. • කථා බහ, ඇඳුම, ගමන බිමන ආචාරශීලී විය යුතු බව පිළිගනියි. • සේඛියා ධර්ම ඇසුරෙන් ආචාර ධර්ම ලේඛනයක් සකස් කරයි. • දෛනික ජීවිතයේ දී ආචාර ධර්ම පිළිපදියි.	සේඛියා ධර්ම (පරිමණ්ඩල වග්ග, කබල වග්ග, සුරු සුරු වග්ග)	2
14		බෞද්ධ සාරධර්ම අගය කරමින් පිළිපදියි.	9 ශීල ශික්ෂාවේ ඉදිරි පියවර	• අෂ්ටාංග උපෝෂථ සීලය හා දස සීලය නම් කරයි. • අෂ්ටාංග උපෝෂථ ශීලය හා දස සීලය, සීලයෙහි ඉදිරි පියවරක් බව පිළිගනියි. • සීලයෙහි හරවත් බව හා ප්‍රායෝගික බව පැහැදිලි කරමින් පැවැත්වෙන කථාවකට සැකිල්ලක් පිළියෙල කරයි. • පොහෝ දිනවල සිල් සමාදන් වෙයි. • ශික්ෂාකාමී ජීවිතයක් ගත කරයි.	අෂ්ටාංග උපෝසථ සීලයෙහි හා දස සීලයෙහි ඇති හරවත් බව හා ප්‍රායෝගික බව	2
15			10 උගනිමු අඹු සැමි හිත මිතුරු යුතුකම්	• සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ සඳහන් වන අඹු සැමි හා හිත මිතුරු සබඳතාවන්හි යුතුකම් පැහැදිලි කරයි. • යුතුකම් ඉටු කිරීම මගින් අයිතිවාසිකම් සුරැකෙන බව පිළිගනියි. • අඹු- සැමි හා හිත මිතුරු යුතුකම් වගුගත කරයි. • යහපත් මිතුරකු ලෙස කටයුතු කරයි. • යුතුකම පදනම් කරගත් ජීවිතයක් ගතකරයි.	සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ එන අඹු සැමි හා හිත මිතුරු යුතුකම්	2
16		බුදුදහමට අනුව ජීවිතය හා ලෝකය හැදිනගෙන ප්‍රඥාවන්ත	15 හලොත් යෙහෙකි පවුකම් නොතබාම සිත	• බුදු දහමෙහි ඉගැන්වෙන කර්ම සංකල්පය පැහැදිලි කරයි. • සියල්ල කර්ම විපාක වශයෙන්ම සිදු නොවන බව පිළිගනියි. • බුදු දහමෙහි ඉගැන්වෙන කර්ම සංකල්පය පිළිබඳ ලිපියක් ලියයි.	කර්මය පිළිබඳ සරල හැඳින්වීමක්	2

		ජීවිතයක් ගත කරයි.		• නිවැරදි ක්‍රියාවන්හි යෙදෙයි. • කර්මපල විශ්වාසයෙන් කටයුතු කරයි.		
17			17 බුදු සිරිත හා බැඳුණු තුරුලතා රැකගනිමු	• බුදු සිරිත තුරුලතා හා බැඳී ඇති බවට නිදසුන් සපයයි. • සියලු සතුන්ගේ පැවැත්මට තුරුලතා මහෝපකාරී වන බව පිළිගනියි. • රුක් රෝපණයට හා සංරක්ෂණයට දායක වෙයි. • පරිසරයට ආදරය කරයි.	• තුරුලතා හා සබැඳි බුදු සිරිතේ වැදගත් සිදුවීම් • සත්ත්ව ජීවිත තුරුලතා මත රැකෙන බව • රුක් රෝපණයේ සහ සංරක්ෂණයේ වැදගත්කම	2
18		ශාසන ඉතිහාසය හා ශ්‍රී ලාංකේය බෞද්ධ උරුමය හැදින එය රැක ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.	18 සසුන් කෙත රැක්මට බැඳුන රන් වැට	• ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව පිළිබඳ කරුණු පැහැදිලි කරයි. • ගැටලු සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් විසදාගත හැකි බව පිළිගනියි. • ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව හා බැඳුණු කරුණු වගුගත කරයි.	• ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව හා සසුන සුරක්ෂිත කිරීමට ගත් ක්‍රියා මාර්ග	2
19		බෞද්ධ ආර්ථික හා රාජ්‍ය පාලන චින්තනය හැදිනගෙන ඒ අනුව ක්‍රියාකරයි.	20 සැපවත් ජීවිතයකට මග	• අණන සූත්‍රයට අනුව ධනෝපායනය හා ධන පරිහරණය කරන අයුරු පැහැදිලි කරයි. • දැහැමි ධනෝපායන මාර්ග අනුගමනය කළ යුතු බව පිළිගනියි. • ධනෝපායනය හා ධන පරිහරණය නිවැරදිව සිදු කිරීමට මගපෙන්වන උපදෙස් පත්‍රිකාවක් සකසයි. • දැහැමි පරිභෝජන රටාවකට හුරු වෙයි. • ධාර්මික රැකියාවක නිරත වෙමින් සුවදායී ජීවිතයක් ගත කරයි.	ධනෝපායනය, ධනපරිහරණය, අණන සූත්‍රය ඇසුරෙන්	2
20		නිර්වාණය අරමුණු කොටගෙන ආර්ය මාර්ගයෙහි ගමන් කරයි.	21 මහාමංගල සූත්‍රය	• මහා මංගල සූත්‍රයේ ඇතුළත් මංගල කරුණු පැහැදිලි කරයි. • නිවැරදි දැක්මකින් යුතුව කායික, වාචසික හා මානසික ක්‍රියාවන්හි නිරත විය යුතු බව පිළිගනියි. • මහා මංගල සූත්‍රයේ ඇතුළත් මංගල කරුණු ජීවිත අවධි අනුව වැදගත් වන ආකාරය වගුගත කරයි. • යහපත් කායික වාචසික හා මානසික චර්යාවන්හි යෙදෙයි.	මහා මංගල සූත්‍රයේ අන්තර්ගතය බාල තරුණ හා වැඩිහිටි යන ජීවිත අවධි අනුව වැදගත්වන ආකාරය.	2